

Krzysztof Gil

W koło Macieju smutek tropików

15.05-27.06.2021

kuratorka: Monika Weychert

Biuro Wystaw Artystycznych w Tarnowie
Dworzec PKP w Tarnowie, Pl. Dworcowy 4
wstęp wolny

Już sam tytuł wystawy intryguje, sugeruje bowiem pewną powtarzalność, zapętlenie, coś trwającego bez przerw. Tak jak stereotypy w postrzeganiu mniejszości trwają w wiecznej powtarzalności i wciąż oddziałują na opinie tak i bocian (Maciej – gwarowe określenie bociana) wciąż krąży nad swoim gniazdem.

Autor wystawy Krzysztof Gil to romski artysta i właśnie historię Romów opowiada swoimi obrazami. Na wystawie obok największego obrazu pt. *Panorama* autorstwa Krzysztofa Gila, można zobaczyć także fragment *Panoramy Siedmiogrodzkiej*, przedstawiający egzotyczny obraz cygańskiej kapeli na tle bitwy. Dlaczego to właściwie ten fragment znalazł się na wystawie? Ponieważ oba obrazy przedstawiają właściwie to samo - opowiedziane zostały innymi słowami.

Zakryte materiałem postacie Gila to Romowie, niewidzialni dla oczu stają się także oporni na stereotypowe oceny i postrzeganie poprzez egzotyczne klisze. Ale nie jest to jedyny powód zasłonięcia twarzy bohaterom obrazu, są oni niewidzialni także dlatego, że ich historia nie tyle nie jest znana, ale wręcz wymazana z historii świata. *Panorama* to komentarz i próba uzupełnienia luki w tej zapomnianej historii. Romskie niewolnictwo trwało ponad pięćset lat i pochłonęło niezliczone ilości ofiar. Dopiero Wiosna Ludów przyczyniła się do jego zniesienia w Mołdawii (1855) i Muntenii (1856). Co zatem chce nam przekazać autor? Artysta wskazuje na mechanizmy, które kierują oceną i przypisywaniem negatywnych cech danym środowiskom, a także przyczyny kształtujące współczesny antycyganizm.

W pierwszej sali również znajdują się obrazy ingerujące w malarstwo historyczne, z nawiązaniem do wielu przesądów czy stereotypów istniejących w ludzkiej świadomości na temat cywilizacji, plemion czy ras obcych. Na obrazie *Ludożerca nie gardzi człowiekiem*, który odwołuje się bezpośrednio do obrazu Alberta Eckhouta *Kobiety Tapaya* (1641), zauważyć można odniesienie do kanibalizmu, z którym już od XVII wieku utożsamiani byli także Romowie – w efekcie te absurdalne oskarżenia stworzyły pretekst do jeszcze większego prześladowania Romów.

Projekt realizowany
przy wsparciu finansowym
Miasta Tarnowa
i Województwa Małopolskiego